

Bilag 3 - Oversigt over høringsvar

(IH betyder ikke officielt høringsberettigede)

Nr.	Afsender	Resumé
1.	Klynge A5	Finder det særligt positivt med fokus på, at de dygtigste pædagoger på sprog- og integrationsområdet arbejder i de mest udfordrede institutioner, at der sikres penge til sprogintervention og forældresamarbejde, tidlig indsats, brug af vidensbaserede metoder og værktøjer, support fra områdeforvaltningerne, at sprogindsatsen skal indtænkes strategisk, og at 15 timerstilbud bliver integreret i daginstitutioner. Er usikre på, hvorvidt det er muligt at headhunte ledere til stillinger i institutioner med mange udsatte børn. Finder det vigtigt, at økonomien følger børnene. Efterlyser bud på, hvordan overgange for børn mellem kommuner sikres bedre. At der bør være større fokus på eTsprogede børn med udfordringer.
2.	Klynge A18	Det er afgørende med fortsat metodefrihed i sprogarbejdet. I stedet for at tiltrække særligt dygtige pædagoger via højere løn, bør det ske via mindre børnegrupper.
3.	Klynge A3	Enig i at der er behov for at styrke anvendelsen af metoder i det pædagogiske arbejde, særligt på dagtilbudsområdet. Men det kræver tid. Vigtigt at fokusere på inklusion i arbejdet med familier med anden etnisk baggrund end dansk. Når der skal prioriteres ressourcer, er det anbefalingen, at de kommer de yngste børn til gode. Lederen har stor betydning for, at indsatserne har den fornødne effekt.
4.	Valby Lokaludvalg	Finder forslaget godt gennemarbejdet. Vigtigt med balance mellem gennemprøvede metoder og det frie lokale initiativ. Fritidshjem og klubber bør ikke fratages så mange ressourcer, da de i forvejen er presset af skolereformen. Vidensdeling bør sikres, når børn og deres familier flytter på tværs af kommunen. Der bør også være fokus på etsprogede børn med sproglige udfordringer.
5.	Nørre Fælled Skole	Fornuftigt med brug af evidensbaserede metoder, men der skal være frihed til at vælge hvilke. Det bør præciseres. Behov for i højere grad at formidle ny forskningsmæssig viden og best practice. Kan betyde behov for økonomisk kompensation til de skoler, som stiller lærere eller ledere til rådighed samt en nøje planlægning. Der skal være opmærksomhed på, at selvom særlige tiltag, fx Løkkefondens projekt, har umiddelbar effekt, er det ikke sikkert, at der er langtidseffekt. Samtidig skal der være opmærksomhed omkring, hvordan det påvirker forholdene for de elever der ikke er med i de særlige tiltag. Eksempelvis hvis den faste lærer bliver hevet ud af klassen. Vurderer ikke, at det er hensigtsmæssigt at flytte ressourcer fra skole til dagtilbud. Stiller spørgsmålstejn ved, om der kan findes et andet og mere objektivt tildelingssystem end det nuværende, uden at det bliver meget ressourcekrævende, fx i form af sprogvurderinger. Der er behov for opkvalificering og efteruddannelse af lærere og fritidspersonale.
6.	Peder Lykke Skolen	Skolen mener, at initiativet med at igangsætte et intensivt læringsforløb i sommerferien kan give god mening for enkelte elever. Indsatserne bør følges op af de lærere og DSA-lærere, hvor eleverne har deres daglige skolegang. Kan derimod ikke anbefale, at eleverne tages ud af deres daglige læringsmiljø i løbet af skoleåret. Ønsker en fortsættelse af den nuværende tildelingsmodel, hvad angår tosprogethed og social udsathed. Der bør ikke skelnes mellem vestlig og ikke-vestlig tosprogethed ifm. ressourcefordeling. Mener ikke, at der skal overføres penge fra skole til dagtilbud.
7.	Peder Lykke Skolen	Identisk med nr. 6.
8.	Amager Vest Lokaludvalg	Er glade for at blive inddraget i arbejdet med "Sprog og integration".
9.	Sprogstimuleringsgruppen i Smilehullet (IH)	Er bekymret for, at der ved en overflytning af 15 timerstilbud til en almindelig børnehave kan ske en nedgang i pædagogernes forberedelsestid, så forældrearbejdet går tabt. Det er vigtigt, at der fortsat prioriteres forberedelsestid til pædagogerne i sproggruppen. Der skal fortsat være metodefrihed.
10.	Rådmandsgades Skole	Tilslutter sig høringsvaret fra Nørre Fælled Skole (5). De pædagoger, der er ansat til at varetage en del af den understøttende undervisning, har akut behov for opkvalificering/efteruddannelse indenfor sprog og integration.
11.	Klynge VE6	Støtter kravet om, at institutioner bruger evidensbaserede metoder og redskaber, men ønsker metodefrihed inden for disse. Hilser initiativet om et pilotprojekt om styrket vidensoverdragelse velkomment og deltager gerne. Forslaget om det bedst kvalificerede personale til de mest udfordrede institutioner vækker stor bekymring. Der er risiko for, at der opstår et A- og et B-hold blandt medarbejderne. Pengene gives bedst ud, hvis det er den samlede medarbejdergruppe der opkvalificeres. Enig i at overføre ressourcer til dagtilbudsområdet. Ser en flytning af 15 timerstilbuddet til daginstitutioner som et godt tiltag.
12.	Frie Børnehaver og Fritidshjem	Bifalder systematisk brug af evidensbaserede metoder. Metoderne bør gå i spænd med det sammenhængende børnesyn. Ser gerne at der bliver arbejdet med systematisk og struktureret pædagogisk dokumentation. Er enig i behovet for styrket vidensoverdragelse. Det bør medtænkes, at overdragelsen tager udgangspunkt i konkrete faglige observationspunkter, og at samarbejdet med forældre opprioriteres ifm. overdragelse af viden om det enkelte barn. I forbindelse med det bedst kvalificerede personale til de mest udfordrede institutioner ønskes, at ressourcerne

		omprioriteres til fordel for langsigtede og holdbare løsninger i de enkelte institutioner. Er betænkelige ved, at elever hives ud af deres vante sammenhænge for (individuel) at kunne lære og udvikles. Ser positivt på tilknytning af mentorer. Det bør medtænkes, hvordan samarbejdet med forældrene kan indledes så tidligt som muligt i barnets liv. Enig i fokus på tidlig indsats. Ser store fordele ved at rykke sproggrupperne over i børnehaver. Mener, at der skal trædes varsomt ift., at ”busse” tosprogede børn rundt. På baggrund af erfaringerne med ”profilinstitutioner” bør det overvejes, hvad den enkelte institution bør have af kompetencer ift. ”den mangfoldige børnegruppe”.
13.	Tingbjerg Skole	Enig i ønsket om at tage udgangspunkt i evidensbaseret forskning. Kræver udvikling af personalegruppens kompetencer. Vil gerne stille sig til rådighed ift. at være med i pilotprojektet ift. styrket vidensoverdragelse. Der bør være fokus på, hvordan skolerne får mulighed for at rekruttere og efteruddanne nye lærere. Intensive læringsforløb bør tænkes ind i dagligdagen på skolerne. Der skal afsættes de nødvendige ressourcer til udvidet rådgivning af forældre. Hvis der skal flyttes penge fra skoler til daginstitutioner bør der være tale om en overgangsordning, da der vil være en periode, hvor skolerne fortsat modtager børn med store udfordringer. Er enig i, at 15 timerstilbuddet bør være i børnehaver. Den nuværende Københavnmodel giver skolen udfordringer.
14.	Sandra Nielsen, pædagog i skovbørnehaven Peters Hus (en del af IB2), (IH)	Redegør for synspunkter vedr. sprog, metodefrihed og metodeansvar samt efteruddannelse og mindre børnegrupper. Afsættet er bilag 8 – Enighedspapir om sprogindsatsen i dagtilbud.
15.	Klynge VAL1	Anvendelse af metode pba. evidens er vigtig, men der skal ikke være krav om brug af bestemt metode. At gøre vidensoverdragelse digital løser ikke noget problem. Der er i stedet behov for øget dialog, også med forældrene, og kompetenceudvikling. Feedback fra modtagerinstitution er et godt initiativ. Løn er ikke nødvendigvis det bedste redskab for at tiltrække det bedst kvalificerede personale. Der er større tiltrækning ved bedre vilkår i den daglige praksis. Det vil være en god idé med et korps af pædagoger med særlige kompetencer, som i en periode kan rykke ud i belastede institutioner. I forbindelse med udvidet rådgivning af forældre er det vigtigt, at rådgivningsteam skal være praksisnære og lokalt forankrede. For at sikre bedre fordeling af børn kunne det være en idé at undersøge, om det ville have en effekt med indskrivning i en klynge frem for i den enkelte enhed. Godt tiltag at lægge 15 timerstilbud i børnehaver. Løbende og tilgængelig kompetenceudvikling er afgørende.
16.	Utterslev Skole	Bekymret for, at de svage tosprogede får meget stor vægt i forslaget. Der bør også være tiltag der fremmer de stærke to-sprogede. De forskellige tiltag skal ikke medføre bureaukrati. Det bør præciseres, at det skal være den fag-professionelle bevidsthed, der styrer metodevalget. Det bør defineres, hvad der konkret menes med ”best practice”. En taskforce blandt pædagoger er ikke nogen farbar vej. Det vil medføre en opdeling i A- og B-pædagoger. Intensive læringsforløb bør afvente effekten af FSR. Det bør understreges i forslaget om udvidet rådgivning af forældre, at der gøres noget for de forældre der er meget isolerede. Det bør fremgå, hvor fra skoleområdet, omfordelingen til dagtilbud tænkes taget fra. Fint, at 15-timerstilbud overføres til børnehaver. De elever som bør være i en M-klasse, bør ikke starte i almindelig klasse, såfremt der ikke er M-klasser på selve skolen. Det bør præciseres, hvordan man vil nå de børn der er i målgruppen for systematisk sprogarbejde forud for skolestart.
17.	Københavns Lærerforening	Mener, at der bør være en større enhed i forvaltningen der kan understøtte det lokale arbejde med sprog og integration. Enig i, at metodevalg og pædagogisk tilgang i højere grad skal baseres på et evidensinformeret grundlag. Der bør dog ikke være tale om metodeensretning. Lærere og børnehaveklasseledere bør få uddannelse og viden om undervisning i dansk som andetsprog. Det bør overvejes, om det er nødvendigt med skriftlig feedback fra modtageren (fx skolen) til afgiveren (fx børnehaven) ifm. styrket vidensoverdragelse. Initiativet med intensive læringsforløb bør omfatte alle elever med store faglige problemer og ikke kun tosprogede drenge. Der er stort behov for, at lærere og børnehaveklasseledere uddannes i den svære forældrekontakt. Erfaringerne fra familiekurserne kan med fordel inddrages. Kan ikke støtte forslaget om at flytte midler fra skole til dagtilbud. Der kan være god grund til at overveje en præcisering af brugen af midler til sprog og integration. Er tilfreds med Københavnmodel 2.0., men er opmærksom på, at der er en særlig problemstilling med Tingbjerg Skole.
18.	Brug Folkeskolen	Der bør generelt følges op på om kommunikation og tiltag rettet mod forældre, rent faktisk har den ønskede virkning. Skolebestyrelser og forældrebestyrelser bør inddrages i arbejdet med brug af metoder og redskaber. Der bør være kompensation, hvis der er krav om vidensdeling. Stiller sig tvivlende overfor, om et års projektperiode er nok ifm. styrket vidensoverdragelse. Metoden med at skifte en større gruppe medarbejdere ud på en gang, hvor der er brug for en ”turn around” synes fornuftig. Vigtigt at der afsættes de nødvendige midler til organisationsforandringen. Muligheden for ”turn around” bør gælde både de kommunale og selvejende institutioner. Intensive læringsforløb bør sættes ind så tidligt som muligt. 8. klasse er for sent. Det bør præciseres, hvordan forældrene konkret skal tænkes ind i forslaget om udvidet rådgivning af forældre. Er enig i en ændret ressourceudmelding, og at pengene skal følge behovet. Støtter at 15 timerstilbuddet gradvist overflyttes til børnehaverne. Støtter forslagene vedrørende Københavnmodel 2.0. Der bør dog være fokus på Tingbjerg Skoles særlige situation. Har som bilag vedlagt forslag om udvidelse og fortsættelse af Tidlig Indsats i Vuggestuen.
19.	BUPL	Finder det særligt positivt, at effekten af høj pædagogisk kvalitet i dagtilbud og en styrket tidlig indsats fremhæves i sagen. Forbedringen af personalenormeringen bør spille en større rolle i de foreslåede tiltag. Valg af metoder og redskaber skal ske i tæt dialog med praksis. Det er nødvendigt med sparring og kompetenceudvikling i implementeringen af metoder. Mener ikke, at lønkomensation til at tiltrække særligt dygtige pædagoger er den bedste løsning. Der skal kikkedes på mange forskellige faktorer, særligt normeringen i institutionen. Pædagogerne bør tænkes ind i de intensive læringsforløb. Forslaget om at flytte 15 timerstilbuddet til almindelige daginstitutioner er yderst fornuftigt. Tilbuddet bør være en

		integreret del af institutionens virke, hvilket kræver tildeling af midler.
20.	Kirkebjerg Skole	Overførslen af midler fra skole til dagtilbud bør ikke ske på en gang, da effekten først bliver synlig på sigt. Der bør ifm. Københavnmodel 2.0. indføres en bus/taxa ordning som sikrer bedre udnyttelse af de reservede pladser.
21.	Frederiksgård Skole	Der stilles spørgsmål om skolens tildelingsmodel som specialskole.
22.	Klynge IB8	Er positive over for de stillede forslag. Stiller dog spørgsmålstegn ved incitamentet til den enkelte ifm. forslaget om bedst kvalificeret personale til de mest udfordrede institutioner, da pædagogisk arbejde afhænger af en fælles indsats. Foreslår i stedet opkvalificering. Omfordeling af ressourcer bør øremærkes sprogforløb. Midlerne kan med fordel tilfalde en klynge, som kan målrette indsatsen efter behov.
23.	Engskolen	Kan ikke tilslutte sig forslag om, at man på den enkelte skole skal forpligtes på at følge en eller flere metoder. Ser positivt på de øvrige elementer i forslaget om metodekrav. Foreslår, at skoler og institutioner, der er særligt dygtige til sprog- og integrationsarbejdet udpeges som kompetencecentre. Høj trivsel og arbejdsmiljø er afgørende for høj faglig kvalitet i løsningen af kerneopgaven. Stiller sig tvivlende overfor, om et nyt it-system rent faktisk kan sikre, at viden om børn og elever ikke går tabt. I stedet skal udvikles en model med overgangsmøder. Er positive over for intensive læringsforløb. Undrer sig over beløbet som er afsat til rådgivning af forældre. Det virker lavt. Ser positivt på forslaget om, at pengene skal følge behovet. Det bør afklares, hvem og hvordan det skal afgøres, om en elev har behov der skal udløse ekstra ressourcer. Hvis tildelingen bliver tidsbegrænset kan det medføre et større bureaukrati. Kan ikke tilslutte sig, at der bliver omlagt ressourcer fra skole til dagtilbud.
24.	Klynge Ø2	Vil gerne fremhæve vigtigheden af at opkvalificere samarbejdet med forældrene; det såkaldte forældrepartnerskab. Nye metoder og redskaber skal have fleksibilitet, så de kan tilpasses konteksten. Arbejdet med metoder kræver veluddannede medarbejdere. Der skal være den rette balance mellem tid til dokumentation og tid til børnene. En udfordring ifm. styrket vidensoverdragelse, at børnehaverne skal forholde sig til flere forskellige skoler. Det er vigtigt at få ressourcer til at opkvalificere særligt engageret medarbejdere, frem for kun at rekruttere sig til ekspertisen. Anbefaler, at institutioner, der er særligt udfordrede, kan få ressourcer til en profileret indsats.
25.	Skole og Forældre	Skole og Forældre opfordrer til, at integrationsvejlederne kommer tættere på skolerne igen, og at der oprettes en enhed i forvaltningen med fokus på tosprogsindsatsen. Støtter forslag om styrket vidensgrundlag. Fremtidige projekter bør tilrettelægges, så det i højere grad bliver muligt systematisk at opsamle viden mhp. forbedring af fremtidige indsatser. Enig i tidlig indsats og forældreinddragelse. Omfordeling af ressourcer fra skoler til daginstitutioner skal dog ske under forudsætning af, at det ikke medfører forringelser af kvaliteten i tilbuddene på skolerne. Støtter forslagene om turboforløb og koncentrerede sommerferieforløb.
26.	Lykkebo Skole	Vil sende et signal om, at lærerne ikke bliver presset for hårdt med nye tiltag samtidig med folkeskolereformen.
27.	Nørrebro Lokaludvalg	Støtter op om Brug Folkeskolens høringsvar (18)
28.	Paraplyorganisationen MDI	Valg af metoder og redskaber skal ske med udgangspunkt i den enkelte institutions pædagogiske værdigrundlag. Støtter forslagene vedrørende styrket vidensoverdragelse. Savner dog eksplicit fokus på inddragelse af forældrene i samarbejdsprocesserne. Støtter forsøg med support og incitamentsstrukturer ift. at tiltrække særlige ressourcer til institutioner, hvor behovet er særligt stort. Der bør imidlertid medtænkes mere permanente løsninger, som fx mindre børnegrupper. Folkeskolereformen bør kunne afhjælpe behovet for løsrevne intensive læringsforløb. Der er behov for en udbygning af den foreslåede mentorordning. Positiv overfor en udvidet rådgivning af forældrene. Støtter en omfordeling af ressourcer fra skole til dagtilbud. Ser positivt på at flytte 15 timerstilbuddet til børnehaver. Et alternativ kunne være at etablere et sproghus.
29.	Klynge NB4	Kan tilslutte sig brug af metoder på baggrund af evidens. Der bør imidlertid være flere metoder at vælge imellem. Kan ikke støtte, at højere løn til bedre kvalificeret personale skulle kunne løfte kvaliteten i udsatte institutioner. I stedet skal den samlede personalegruppe have et kompetenceløft.
30.	Klynge BH5	Klyngen, der er beliggende i Tingbjerg, har vanskeligt med at rekruttere medarbejdere sammenlignet med andre klynger. Selv om der har været mange tiltag i klyngens institutioner er det vanskeligt at udvikle den pædagogiske praksis, så det bliver tydeligt, at børnenes livschancer øges. Foreslår mindre børnegrupper, så der bliver mere tid til det enkelte barn. Pengene forslået til særligt kvalificerede pædagoger kunne i stedet blive anvendt til at øge andelen af pædagogisk uddannet personale i dagtilbud, i et boligområde som Tingbjerg. Nogle medarbejdere i institutioner i Tingbjerg kunne overføres til andre institutioner uden for området, så der kan blive plads til flere uddannede pædagoger i Tingbjerg institutionerne.
31.	Østerbro Lokaludvalg	Tager det gode oplæg vedr. sprog og integration til efterretning.
32.	Lundehusskolen	Støtter en styrkelse af den tidlige indsats. Det tager imidlertid tid, inden at indsatsen slår igennem. Det bør indtænkes, hvordan vi sikrer, at den seneste forskning og viden om hvad der virker, bliver tilgængelig for den enkelte underviser. Opfordrer til, at integrationsvejlederne igen placeres på skolerne. Støtter at turboforløbene styrkes.
33.	Guldberg Skole	Finder det vanskeligt at gennemskue de økonomiske konsekvenser af forslagene for skolerne. Usikre på, hvordan man i Københavns Kommune vil vurdere børnenes sprog konkret, særligt på mellemtrinnet og udskoling. Støtter ikke forslaget om at flytte 10 mio. kr. fra skoleområdet til dagtilbudsområdet.
34.	Beskæftigelses- og integrationsudvalget	Finder den foreslåede "integrationspakke" velbegrunder og nødvendig. Savner dog initiativer der er målrettet tosprogede, der er færdige med grundskolen. BIU foreslår et forstærket samarbejde om vejledning og tilbud til unge uden uddannelse, og at der ifm. den nye integrationspolitik

		er et tæt samarbejde om fastlæggelse af mål vedrørende unge.
--	--	--